

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/6954
✉ obshchina.p@abv.bg | <http://www.trambesh.eu/>

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
гр. ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ ул. "Черно море" № 4, п.к. 5180	РЕД-01-01-14 21.01.2025
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА	РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА
ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ ул. "Черно море" № 4 п.к. 5180	ИЗХ. № РД-01-10-885/ ДАТА: 21.01.2025г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ от Георги Александров Чакъров – Кмет на Община Полски Тръмбеш

Относно: Приемане на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Полски Тръмбеш.

Мотиви: С влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование (Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.) е въведено изискването за разработване на общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. В чл. 196, ал. 1 от ЗПУО е регламентирано, че Областният управител организира разработването на стратегията въз основа на анализ на потребностите от подкрепа във всяка община на територията на областта.

Във връзка с разработване на Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Велико Търново 2025-2026 е необходимо да бъде представен анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Полски Тръмбеш.

Правни основания: Чл.17, ал.1, т.3, чл. 21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.196, ал.1 и ал.3 от Закона за предучилищното и училищното образование

Приложение: Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Полски Тръмбеш

ПРЕДЛАГАМ:

На основание чл.17, ал.1, т.3, чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл.196, ал.1 и ал.3 от Закона за предучилищното и училищното образование Общински съвет – гр.Полски Тръмбеш да **РЕШИ:**

Приема Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Полски Тръмбеш.

ГЕОРГИ ЧАКЪРОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

Съгласували:

Данита Димитрова / Юриконсулт:

Росен Русанов – Зам.кмет на Община П.Тръмбеш:

Назиф Кадир – Зам.кмет на Община П.Тръмбеш:

Изготвил:

Николинка Генова - Началник отдел „СП, О, К” :

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централa: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

А Н А Л И З НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Законови основания за разработване на анализа

Анализът и оценката на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Полски Тръмбеш е етап от разработването на областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Велико Търново и от процеса на стратегическо планиране на общинско ниво.

Документът е разработен в съответствие с чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищно и училищно образование и Наредба за приобщаващо образование, както и с действащото законодателство, свързано с прилагането на политики за закрила и подкрепа на деца и ученици. Съгласно чл. 176 от Закона за предучилищното и училищното образование, подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Цел и обхват на документа

Основна цел на анализа е да очертае някои приоритетни потребности при определяне на нуждите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, която институциите в системата на предучилищното и училищно образование осигуряват; планиране и осигуряване на качествени образователни услуги в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията; чрез осигуряване на подкрепа най-близко до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик; повишаване на качеството на услугите и подобряване на достъпа до тях от всички деца и ученици, живеещи на територията на община Полски Тръмбеш.

Методика и участници в процеса на разработването на Анализа

Анализът е изготвен след събиране и оценка на данни от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, социалните услуги и неправителствени организации за наличните ресурси в осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците и идентифицирането на потребностите от предоставянето на дейности за обща и допълнителна подкрепа, чрез осигуряването на

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в процеса на образование. В процеса на събиране на информация, необходима за изготвянето на Анализа, участват представители на всички заинтересовани страни от общината, както следва:

- Общинска администрация;
- Училища, Детски градини ;
- Дирекция „Социално подпомагане“;
- Всички социални услуги за деца на територията на общината;
- МКБШМН;
- Отдел „ГРАО“

НАСЕЛЕНИЕ - ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Селищната структура на Община Полски Тръмбеш обхваща 15 населени места, от които един град - Полски Тръмбеш и четиринадесет села.

По-голямата част от населението на община Полски Тръмбеш е съсредоточено в града. Останалото население в общината е неравномерно разпределено в съставните селища. Общината е с важно геостратегическо положение, тъй като през нейната територия преминават местни транспортни артерии.

По данни на ГРАО общия брой на жителите в Община Полски Тръмбеш по постоянен адрес, към 03.01.2025 г. е 13 147 души.

ЕСТЕСТВЕНО ДВИЖЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ 2023 г. ДАНИ ЗА СТРАНАТА, ЗА ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО И ЗА ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ / в брой/

	Живородени	Починали	Естествен прираст
Общо за страната	57 197	101 006	-43 809
Област Велико Търново	1587	3681	-2094
Община Полски Тръмбеш	82	272	-190

Забележка: Посочените данни са от информационната система на НСИ

Родени	Брой деца
2021 г.	91
2022 г.	73
2023 г.	82

Забележка: Посочените данни са от информационната система на ГРАО

Естествен прираст през 2021 г. „- 390 души“; 2022 г. „- 200 души“.

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море №4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

Механично движение на населението в община Полски Тръмбеш през 2023 г. /брой/

	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Община Полски Тръмбеш	264	135	129	258	129	129	6	6	0

Забележка: Данните са взети от НСИ.

Данните за механичното движение на населението по години е както следва: 2021 – 21; 2022 + 51.

Данни за населението на Община Полски Тръмбеш - самоопределение по етническа принадлежност / в проценти /.

Населено място	Българска	Турска	Ромска	Друга
Община Полски Тръмбеш	78,8 %	12,8 %	5,6 %	2,8 %

Забележка: Данни за населението на Община Полски Тръмбеш - самоопределение по етническа принадлежност са взети от НСИ.

Демографската характеристика на община Полски Тръмбеш следва тенденциите на намаляване броя на населението, характерни както за областта, така и за страната, в резултат на намаляване броя на родените деца, увеличаване на броя на починалите, както и вътрешна миграция на младите хора в активна възраст.

Трайно безработните през 2022 г. са били 131 души, а през 2023 г. – 106 души. Броя на заетите на възраст от 15 до 64 години, отчетени при последното преброяване 2021 г. е 2610 души, което е 42,8 %.

Анализът на статистическите данни очертава следните проблеми:

- Продължаване на тенденцията на намаляване броя на децата и учениците в резултат на отрицателния естествен прираст и миграцията на населението;
- Естествено преместване на ученици от общинските училища към училища в съседни градове;
- Възрастовата структура се характеризира с преобладаващ дял на по-възрастното население;
- Наблюдава се негативна тенденция на увеличение на дела на населението в

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

нетрудоспособна възраст, за сметка на намаление на населението в трудоспособна възраст;

- Естественят прираст е отрицателен. Съществен спад на раждаемостта в община Полски Тръмбеш;
- Регистрират се високи нива на смъртност, които значително превишават раждаемостта.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СТРУКТУРА

2.1. Състояние на общинската мрежа от детски градини и училища за учебната 2022-2023 г.

Образователната система в община Полски Тръмбеш обхваща:

- 3 Детски градини (ДГ): ДГ „Детски свят” град Полски Тръмбеш; ДГ „Първи юни” в село Раданово и ДГ „Незабравка” село Петко Каравелово с 1 група в село Куцина;
- 1 Средно училище „Цанко Церковски” гр. Полски Тръмбеш (СУ), което е средищно за Община Полски Тръмбеш;
- 2 Основни училища (ОУ) ОУ „Васил Левски” село Петко Каравелово и ОУ „Св.Св.Кирил и Методий” село Раданово.

2.1.1. Предучилищно образование

Учебна година 2024/2025

№	Детска градина	Финансиране	Брой деца	Деца със СОП	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
1	ДГ „Детски свят” гр. Полски Тръмбеш	общинско	135	0	12	12
2	ДГ „Незабравка” с. Петко Каравелово с група в с. Куцина	общинско	49	0	6	5,5
3	ДГ „Първи юни” село Раданово	общинско	52	0	4	4,5
	ОБЩО		236	0	22	22

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море №4
☎ Централа: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
✉ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

2.1.2. Основно и средно образование (общински училища):

№	УЧИЛИЩА	ФИНАНСИРАНЕ	ПЕРСОНАЛ						
			дневна форма	индивидуална	самостоятелна форма	ОБЩО УЧЕНИЦИ	Ученици със СОП	педагогически специалисти	непедагогически и специалисти
1	СУ „Ц. Церковски” гр.Полски Тръмбеш	общинско	722	1	24	747	16	63,5	27,5
2	ОУ”Васил Левски” с.Петко Каравелово	общинско	77	-	-	77	3	13	4
3	ОУ”Св.Св.Кирил и Методий” с.Раданово	общинско	108	-	-	108	3	14	4
ОБЩО			907	1	24	932	22	90,5	35,5

В СУ”Цанко Церковски” гр.Полски Тръмбеш има две подготвителни групи където се обучават 5 год. и 6 год. деца.

През учебната 2024-2025 година в общинските училищата на територията на община Полски Тръмбеш се обучават 907 ученици в дневна форма на обучение и 24 в самостоятелна форма. Децата със специални образователни потребности в общинските училищата и детски градини са 22.

Децата, които посещават детска градина са 236. Деца със специални образователни потребности в детските градини няма.

Посочените данни непрекъснато се променят тъй като има естествено движение на деца и ученици.

Обхват на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение в предучилищното и училищното образование:

Обхващането на децата и учениците в задължителна училищна възраст (до 16 години) се следи още от подготвителните групи и класове, като целта е да не остане дете извън образователната система. Подготвителни групи за задължително обучение на децата, преди постъпване в първи клас, има във всички детски градини, както и в СУ „Цанко Церковски” град Полски Тръмбеш, което е средишно училище.

Общинска администрация ежегодно изготвя списъци на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование и на тези, които трябва да постъпят в първи клас и ги предоставя на училищата и детските градини.

Посещаемостта в училище е проблем най-вече за ученици от уязвими групи. С промяната в Нормативната уредба (Правилник за прилагане на Закона за семейните помощи за деца чл.17, ал.4 и ал. 5), съгласно която редовно се подават сведения към Дирекция „Социално подпомагане” за повече от 5 неизвинени отсъствия в рамките на 1 месец, продължава да сенаблюдава тенденцията за намаляване на неизвинените отсъствия.

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/6954
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

Като проблем все още се наблюдава икономическата миграция на семействата. Поради неустановеното местонахождение на деца към даден момент, трудно се контролира редовността на тяхното пребиваване в училище. Запазва се тенденцията за миграция и към други европейски страни.

Извод:

- Необходимо е продължаваща работа с родителите и децата от рисковите групи с цел превенция на ранното отпадане от училище;
- Наложително е продължаване на превантивната работа в училищата за борба с наркоманиите, алкохолизма, тютюнопушенето и агресията;
- Провеждане на специализирани обучения за учители за работа с деца и родители от рисковите групи.

2.1.3. Център за подкрепа за личностно развитие

В Община Полски Тръмбеш няма Център за подкрепа за личностно развитие и това се очертава като един съществен проблем при осигуряване на подкрепа на децата и учениците от Община Полски Тръмбеш.

Съгласно чл.129, ал.3 от Наредбата за приобщаващо образование, когато общината не може да осигури ресурсно подпомагане, дейностите за ресурсното подпомагане се осигурява от съответният Регионален център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование.

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Велико Търново (РЦПППО) е специализирано обслужващо звено в системата на предучилищното и училищно образование. Центърът извършва педагогически и методически дейности, свързани с провеждането на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в област Велико Търново. Дейностите в детските градини и училищата, в които участва Регионалният център, се осъществяват от работещите в него педагогически специалисти - ресурсни учители, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, психолози, учител на деца с нарушено зрение, сензорен терапевт.

През учебната 2024 – 2025 година РЦПППО – област Велико Търново осигурява допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности в Община Полски Тръмбеш на 6 деца: 3 от Основно училище ОУ "Васил Левски" с. Петко Каравелово и 3 от ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“ село Раданово. Ресурсното подпомагане на децата от СУ "Цанко Церковски" град Полски Тръмбеш се осъществява от назначените специалисти в средното училище.

Общият брой деца и ученици със специални образователни потребности е 22, 16 от тях са в СУ „Цанко Церковски“ град Полски Тръмбеш.

На децата и учениците със специални образователни потребности е осигурена допълнителна подкрепа, която включва:

- работа с ресурсен учител;
- работа с психолог;
- работа с логопед;

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/6954
📧 obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

Във връзка с чл. 190, ал.1 от ЗПУО, към РЦПППО – област Велико Търново е създаден Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности /РЕПЛР/. В състава му са включени ресурсен учител, психолог, логопед, рехабилитатор на слуха и говора и специален педагог. Ръководител на екипа е представител на Регионално управление на образованието, гр. Велико Търново.

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

В образователните институции на територията на Община Полски Тръмбеш са обособени следните специализирани кабинети:

- СУ "Цанко Церковски" гр. Полски Тръмбеш – кабинет за ресурсно подпомагане, оборудван с необходимите учебни помагала и дидактични материали, както и кабинет на педагогическия съветник. За осигуряване и координиране на процеса на осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в началото на учебната година със заповед на директора са определени екипи за всеки ученик. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците се осигурява от ресурсен учител, психолог и логопед, които са назначени от училището.
- ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Раданово - кабинет на педагогическия съветник и ресурсен кабинет. За осигуряване и координиране на процеса на осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в началото на учебната година със заповед на директора са определени екипи за всеки ученик.
- ОУ „Васил Левски“ с. Петко Каравелово - ресурсен кабинет, оборудван с необходимите помагала и дидактични материали. За осигуряване и координиране на процеса на осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в началото на учебната година със заповед на директора са определени екипи за всеки ученик.

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

Заниманията по интерес се организират за развитие на способностите и на компетентностите на децата и учениците за изяване на дарбите им.

Грижата за здравето се осигурява чрез гарантирана достъпна децата до медицинско обслужване и за здравословен начин на живот. За всяко учебно заведение има медицински лица, назначени от Община Полски Тръмбеш, които осъществяват превантивни дейности по отношение на здравословния начин на живот.

Превенцията на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение включват:

- изготвяне съвместно с децата на правила за поведение им в групата и в клас;
- разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование;
- партньорство с родителите.

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение включват:

- обсъждане между ученика /детето/ и учителя на възникналия проблем и получаване на подкрепа за разрешаване на проблема;
- консултиране на детето с психолог;
- насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности.

2.1.4. Други институции в община Полски Тръмбеш, които предоставят възможности за подкрепа за личностно развитие

Работата с талантивите и даровити деца в свободното им време в областта на науката, изкуството и спорта се осъществява в клубовете, кръжоците и школите в училищата, спортните клубове, читалищата в Община Полски Тръмбеш. Общинската програма за закрила на детето насърчава и подкрепя изяви на даровитите деца.

Всички деца имат възможност да се включат в спортните състезания и културни мероприятия, организирани от институциите на територията на Община Полски Тръмбеш.

На територията на община Полски Тръмбеш функционира Център за обществена подкрепа. Броят на децата и учениците ползващи услугите му са средно месечно 52, при капацитет 35. В центъра са назначени различни специалисти: педагози, психолози, логопед и социални работници, които в зависимост от потребностите на децата и учениците оказват подкрепа при образователни, социални, психологически или други затруднения.

Спортните клубове в общината предоставят възможност за активно занимание със спорт на децата и младите хора – футбол, тенис на маса, бадминтон, баскетбол, плуване. Общинската библиотека в град Полски Тръмбеш, както и 14-те народни читалища в общината, предоставят възможност на децата и младите хора да развиват своите интереси, способности и талант в самото, музикално, театрално и танцово изкуство. Разнообразни форми на работа предлагат и читалищните библиотеки.

2.1.5. Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в учебните заведения

Законът за предучилищното и училищното образование прави разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, изхождайки от философията на приобщаващото образование, че всяко дете, във всеки един момент от своя живот, може да има нужда от подкрепа. Съгласно чл. 176 от ЗПУО подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици в съответствие с индивидуалните им потребности и цели да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Изхождайки от философията на приобщаващото образование и разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, ЗПУО предвижда те да се осигуряват там, където е детето – детската градина или училището, както и по здравословни причини - в домашни условия.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата, там където има възможност работят психолог, педагогически съветник, логопед и ресурсни учители.

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море №4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/6954
📧 obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

2.1.6. Общински документи

За осъществяване на политиката в сферата на образованието в община Полски Тръмбеш, както и подпомагане развитието и подкрепата на децата са приети и действат следните документи:

- Наредба за условията и реда за записване, отписване и преместване в общинските детски градини на територията на община Полски Тръмбеш;
- Наредба за водене на регистър на общинските детски градини и центрове за подкрепа за личностно развитие на територията на община Полски Тръмбеш;
- Правилник за устройството и дейността на Центъра за обществена подкрепа в гр. Полски Тръмбеш;
- Общински план за младежта (приема се ежегодно);
- Годишен план за развитие на социалните услуги в община Полски Тръмбеш;
- Общинска програма за закрила на детето;
- Програма за развитие на читалищната дейност в община Полски Тръмбеш.

3. ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА И ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СРЕДА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

В детските градини и училищата в община Полски Тръмбеш е създадена добра организация за обучение и подкрепа за личностно развитие:

- добра материална база и учебна среда;
- осигурени познавателни книжки, учебници и помагала;
- осигурена учебна документация;
- създадени условия за целодневна организация на учебния ден;
- осигурен транспорт за средищното училище СУ "Цанко Церковски" град Полски Тръмбеш
- медицински грижи – осигурени медицински специалисти за всички детски градини и училища за осигуряване на превантивни дейности.

Кадрови ресурси Училищата и детските градини в община Полски Тръмбеш разполагат с нужния брой педагогически и непедагогически персонал, който да се грижи за образованието, възпитанието и пребиваването на подрастващите в съответните учебни заведения. Специалистите са с добра професионална подготовка и опит и това осигурява отличното обучение на учениците. Предизвикателство за учебните институции е назначаването на специалисти, които да осигуряват допълнителна подкрепа за личностно развитие за децата със специални образователни потребности. Към момента училищата и детските градини ползват услугите на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Велико Търново. В СУ „Цанко Церковски“ град Полски Тръмбеш има назначен екип от специалисти: ресурсен учител, психолог, логопед.

Финансиране Първостепенният разпоредител с бюджет – Община Полски Тръмбеш, разпределя получените по стандарта средства за всяка дейност

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
📧 obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

междуетските градини и училищата въз основа на формули за съответната дейност, приети след обсъждане с директорите на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Със Заповед на Кмета на Община Полски Тръмбеш се утвърждават формулите за разпределение на средствата на детските градини и училищата.

За подобряване на средата, за привличане и задържане на учениците в образователната система учебните заведения работят по национални програми и проекти към Министерството на образованието и науката.

Учебнотехническа материална база. Състояниенаградния фонд. Материално-техническата база е в добро състояние. Извършени са ремонти, реализирани са проекти, които значително са подобрили условията за престой и обучение на децата.

4. РАБОТА С ТАЛАНТЛИВИ И ДАРОВИТИ ДЕЦА

В областта на науката, изкуството и спорта дейностите се осъществяват в клубовете в училищата, спортните клубове, читалищата. Работата с талантливите и даровити деца е приоритет в учебните заведения на община Полски Тръмбеш.

Националните програми (НП) са разработени в съответствие с приоритетните области и заложените цели в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030). С изпълнението на НП се цели повишаване на обхвата и качеството в предучилищното и училищното образование, намаляване дела на преждевременно напусналите училище и подобряване на образователните резултати; повишаване нивото на компютърните и цифрови умения, на дигиталните умения и компетенции, на образователните иновации. Специален фокус е развитието на личностния потенциал на децата и учениците, откриването и развитието на заложените и талантите им чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси, осигуряването на достъп до образование и грижи в ранна детска възраст с високо качество. Акцент е и разширяването на професионалното образование и обучение, модернизирането на училищната инфраструктура и на образователната среда като цяло, осигуряването на условия за квалификация на педагогическите специалисти и подкрепа на новоназначени учители и директори.

5. УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ И НА РЕСУРСНО ПОДПОМАГАНЕ(СОП)

Особеностите на групата деца и ученици със СОП и на ресурсно подпомагане за учебната 2024-2025 г.:

Разпределение по училища/ детски градини:

№ по	Населено място	Училище/детска градина	Брой деца/
------	----------------	------------------------	------------

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/6954
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

ред			ученици със СОП
1.	гр.Полски Тръмбеш	СУ"Цанко Церковски"	16
2.	с.Петко Каравелово	ОУ"Васил Левски"	3
3.	с.Раданово	ОУ"Св.Св.Кирил и Методий"	3
ОБЩО			22

6. ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ЗА ДЕЦА, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ В ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

6.1. Център за обществена подкрепа/ЦОП/ – гр. Полски Тръмбеш

Центърът за обществена подкрепа е разкрит през 2007г. като делегирана от държавата дейност. Управлява се от община Полски Тръмбеш. Разположен е на 3-ти етаж в сграда в централната част на града.

Капацитетът на Центъра за обществена подкрепа е 35 (тридесет и пет) места. Той работи с деца от 0 до 18г.и техните семейства. Предоставя психологическа и педагогическа подкрепа, социална рехабилитация, информиране и обучение. Извършва индивидуална и групово работа. Работи съвместно с училища и детски градини на територията на община Полски Тръмбеш, с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни Дирекция „Социално подпомагане” – Отдел „Закрила на детето” – гр. Полски Тръмбеш.

Услугите в ЦОП се предоставя съгласно нормативната уредба. Назначен е необходимия персонал съгласно вида на предоставяната услуга. При капацитет 35 потребители, средногодишно се предоставят почасови услуги, средно месечно на 52 потребители.

Поводът за регистриране на случаите и насочване към услугите в ЦОП са следствие на проблеми, налагащи подкрепа, деца с емоционално-поведенчески проблеми, деца в риск от отпадане от образователната система.

6.2. Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Полски Тръмбеш се осъществяват от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Полски Тръмбеш работи успешно по организиране и реализиране на инициативи по превенция на детското асоциално и девиантно поведение.

МК оказва съдействие на образователните институции за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви.

Към Комисията се определят обществени възпитатели, оказващи помощ на родителите или на лицата, които ги заместват, за корекции в поведението и когато е

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

необходимо да се предотврати безнадзорност или извършването на противообществени прояви.

Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни извършва и консултиране на деца и семейства. Основната цел на консултирането е да се подпомогне разбирането и приобщаването към общочовешки ценности и придобиването на социални умения за интегриране в обществото на малолетните и непълнолетните. Общественият възпитател се включват активно и в превантивните дейности на комисията.

Съвместно с училищните ръководства, Дирекция „Социално подпомагане“ и инспектора ДПС се установяват малолетни и непълнолетни, които се нуждаят от помощ и се вземат мерки за тяхната социална защита и развитие.

МКБППМН съвместно с Центъра за обществена подкрепа организират и провеждат беседи на различни актуални теми:

- Не на агресията;
- Как да разпознаем насилието над децата и как да се предпазим;
- Превенция на трафика на хора;
- Правила за безопасно поведение на вън и в онлайн средата;
- Защо трябва да посещавам училище;

За всяка беседа се разработват и раздават брошури и дигитални по изнесените теми.

Провеждат се и беседи по класове от педагогическите съветници и класните ръководители на различни теми в зависимост от възрастовите групи и потребностите на децата и учениците.

6.3. Деца ползващи услугата приемна грижа

От декември 2015г. Община Полски Тръмбеш изпълнява Проект "Приеми ме 2015" на Агенцията за социално подпомагане. Проектът "Приеми ме 2015" допълва и надгражда приключилия проект "И аз имам семейство". Основната му цел е да се създаде модел на устойчива семейна грижа за деца от домове и деца от биологични семейства, които са в риск от изоставяне.

На територията на Община Полски Тръмбеш има настанени 13 деца в 11 приемни семейства.

Специален фокус се поставя върху настаняването на деца от 0-годишна възраст, както и на мерките, насочени към повишаване на качеството на приемната грижа чрез осъществяване на мониторинг.

7. ОРГАНИЗИРАНЕ ОБУЧЕНИЕТО НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП

В детските градини и училищата, при записване на дете или ученик със СОП, се осигурява подпомагане от ресурсни учители, съобразно потребностите им.

7.1. Дейността на ресурсните учители се ръководи от Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Велико Търново.

Работата с децата и учениците със специални образователни потребности се организира в училищата и детските градини на място в познатата на тях образователна среда.

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

В СУ „Цанко Церковски“ град Полски Тръмбеш ресурсното подпомагане се осъществява от назначения в училището екип от специалисти.

7.2. Организация на здравното обслужване за децата и учениците

За здравето на децата и учениците се грижат 5 медицински специалисти/медицински сестри/. Обособени са 7 здравни кабинети в детските градини и училищата, разполагащи с необходимото медицинско оборудване и медикаменти в спешния шкаф.

Община Полски Тръмбеш разполага с развита здравна мрежа за оказване на първична медицинска и първична дентална помощ. Достъпът до специализирана медицинска извънболнична помощ е по-затруднен за селата, поради отдалечеността от общинския център. Там медицинското обслужване се осъществява от лекари които посещават почасово населените места.

В град Полски Тръмбеш има един филиал на Центъра за спешна медицинска помощ, Велико Търново.

В община Полски Тръмбеш към 01.01.2025 г. са регистрирани индивидуални практики за специализирана медицинска помощ :

16 /ИПСМП/ практики: за физикална и рехабилитационна медицина; нервни болести; акушерство и гинекология; вътрешни болести; обща медицина; анестезиология и интензивно лечение; очни болести; хирургия; образна диагностика; ендокринология; кардиология; детски болести; психиатрия.

Индивидуални практики за първична помощ по дентална медицина -10 практики.

На територията на общината има регистрирана 1 ИПСМП – лабораторни изследвания – образна диагностика.

Общопрактикуващи лекари – 9 практики за цялата община. Те обслужват всички населени места от Община Полски Тръмбеш. Разположени са както следва: 4 в град Полски Тръмбеш; 1 в село Раданово и село Климентово; 1 в село Обединение и село Орловец; 1 в село Масларево; 1 в село Страхилово и 1 в село Петко Каравелово и село Павел.

В град Полски Тръмбеш има филиал на Център за медицинска помощ град Велико Търново. Той разполага с един автомобил за извършване на дейността си, което води до затруднения в обслужването на всички 15 населени места от общината.

Здравен медиатор. В Община Полски Тръмбеш работи един здравен медиатор. Здравният медиатор е връзката между уязвимите общности и здравните исоциалните служби. Той се ползва с уважението и доверието и на хората от общността, и на институциите и притежава необходимите знания, умения и компетентност за да върши своята високоотговорна работа.

Основните цели в работата на медиатора са:

- преодоляване на културните бариери в общуването между малцинствените групи с медицинския персонал по места;
- оптимизиране на провеждането на профилактични програми сред уязвими малцинствени групи;
- здравно образование на уязвимите малцинствени групи и активна социална работа в общността;

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4

☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54

@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

7.3. Материалните условия в общинските училища и детски градини по отношение на обучението на деца и ученици със СОП

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

7.3.1. Специализирани кабинети:

- СУ "Цанко Церковски" гр.П.Тръмбеш – кабинет за ресурсно подпомагане, оборудван с необходимите учебни помагала и дидактични материали; кабинет на педагогическия съветник.
- ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“ с.Раданово са обособени и оборудвани ресурсен кабинет и кабинет на педагогическия съветник;
- ОУ „Васил Левски“ с.Петко Каравелово има ресурсен кабинет, оборудван с необходимите помагала и дидактични материали;

7.3.2. Осигуряване на подходяща физическа среда:

-СУ „Цанко Церковски“ гр.Полски Тръмбеш има асансьор и рампа, които са специално предназначени за деца с увреждания.

-ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“ с.Раданово има рампа за придвижване на деца с увреждания.

-ОУ Васил Левски“ с.Петко Каравелово има платформа за придвижване на деца с увреждания

В общинските детски градини и училищата се предоставя подкрепа на децата и учениците, като в този процес са включени както наличните педагогическите специалисти, така и подкрепящи специалисти от други институции.ЦОП предлагат психологическа подкрепа. Разширява се и обхватът и на логопедичната помощ.

8. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Изхождайки от философията на приобщаващото образование, че всяко дете, във всеки един момент от своя живот, може да има нужда от подкрепа, Законът за предучилищното и училищното образование прави разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна.

Съгласно чл. 176 на Закона за предучилищното и училищно образование подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици в съответствие с индивидуалните им потребности и цели да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

Общата подкрепа за личностно развитие, която се осигурява от детските градини и училищата включва:

1. Екип, в който са включени учители и други специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на Закона за предучилищното и училищното образование;
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят добре български език;

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. Консултации по учебни предмети;
6. Кариерно ориентиране на учениците;
7. Занимания по интереси;
8. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
9. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
10. Логопедична работа;
11. Библиотечно-информационно обслужване;
12. Грижа за здравето;
13. Поощряване с морални и материални награди.

Общата подкрепа за личностно развитие се базира на анализ на информацията и наблюдението относно отношение на обучението и развитието на всяко дете и ученик:

- знания, умения, отношения;
- силни страни и индивидуални нагласи по отношение на ученето;
- наличие на възможни рискови фактори;
- данни от диагностиката за училищна готовност;
- входно ниво по учебните предмети, ученическо портфолио и други.

Това дава възможност да се обхване всяко дете и ученик и да бъдат подкрепени в ученето, участието и разгръщането на личния потенциал.

Дейности от общата подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 на ЗПУО, с които не всички училищата могат самостоятелно да се справят и изискват съдействието на външни специалисти са:

- кариерно ориентиране на учениците – дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда (чл. 180, ЗПУО);
- грижа за здравето – осигуряване чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (чл. 183, ЗПУО);
- поощряване с морални и материални награди – децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование; наградите могат да бъдат учредявани от Министъра на образованието и науката, от Началника на РУО, от община Полски Тръмбеш, от Директора на съответната образователна институция;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение – детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие са длъжни да осъществяват дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес (чл. 185, ЗПУО);

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

€ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4

☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54

@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – приработката с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование(чл. 174,чл.5, ЗПУО);

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 на ЗПУО включва:

1. Работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. Психосоциална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. Ресурсно подпомагане;
6. Мерки по подпомагане и осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:

1. със специални образователни потребности;
2. в риск;
3. с изявени дарби;
4. с хронични заболявания.

С въвеждането на ЗПУО групата деца и ученици, които се възползват от подкрепа, е много по-голяма от тази, според преди действащите нормативни документи.

Дейности, които не могат да се извършат самостоятелно от всяко училище и изискват участието на външни специалисти:

1. Психосоциална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения, физически увреждания;
2. Обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
3. Ресурсно подпомагане.

ИЗВОД. Необходимо е продължаване на дейностите за:

- осигуряване на специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики;
- привличане на допълнителни специалисти – логопеди, психолози, ресурсни учители, медицински специалисти;
- поддържане и повишаване квалификацията на наличните специалисти;

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/6954
✉ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

- осигуряване на консултации за родителите относно възрастовите особености и психо-физическото развитие на децата им;
- провеждане на информационни кампании за популяризиране на дейностите и услугите в подкрепа за личностно развитие, които се предлагат на територията на община Полски Тръмбеш
- продължаване изграждането на елементи от достъпна архитектурна среда в училищата и детските градини на територията на общината;
- подобряване на медицинското обслужване в съставните селища на общината.

Необходимо е разкриване на Център за подкрепа за личностно развитие/ЦПЛР/ в общината, който да извършва подкрепа за личностно развитие, и който да се превърне в институция за организиране на дейности, подкрепящи приобщаването, обучението и възпитанието на децата и учениците, както и дейности за развитие на техните интереси. Необходимо е ЦПЛР да осъществява държавната и общинската политика за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на деца и ученици от Община Полски Тръмбеш, като организира и провежда дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата им в областта на науките, технологиите и изкуствата, глобалното, гражданското и здравното образование, придобиване на умения за лидерство, както и дейности за кариерно ориентиране и консултиране на ученици, запознаване със състоянието и потребностите на пазара на труда.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За Анализът на потребностите от личностно развитие на децата и учениците в Община Полски Тръмбеш са използвани данни, предоставени от училищата и детските градини, Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН), Център за обществена подкрепа/ЦОП/. Използвани са и официални данни на НСИ и ГРАО. Представено е реалното състояние на образователната мрежа в община Полски Тръмбеш, както и дейностите и услугите, които се предлагат от институциите и социални услуги, осъществяващи дейността си на територията на общината.

Подкрепата за личностно развитие отваря врати за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи - обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Безспорно оказването на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е осигуряването на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие способностите и уменията им за пълноценно участие в общността на детската градина и училището.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира подкрепата за личностно развитие като неизменна част от правото на образование. Образователните институции и общините се ангажират със задължения, чиято цел е насочване на вниманието към всяко едно дете и ученик, към предоставяне на възможност не само за обучение, но и за личностно развитие. Предоставя се подкрепа, за чието осигуряване всички институции, имащи отношение към образованието, трябва да работят заедно за защита интереса на детето за подкрепа и развитие на личния му потенциал.

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
@ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Полски Тръмбеше приет на заседание на ОБС- Полски Тръмбеш с Решение №...../Протокол № .....от .....2025 г.

Маринета Йорданова
Председател на Общински съвет Полски Тръмбеш